కర్త-కర్మలు పూర్తి చేసిన కథ

శివరాజు సుబ్బలక్ష్మి

ఆ రోజు రాత్రి రామచంద్రయ్యకి మెళుకువ వచ్చాక మళ్ళీ నిద్ర పట్టలేదు దూరంగా రాణాలో గంటలు కొట్టినప్పుడల్లా లేచి కూర్చుంటూ, మళ్ళీ పడుకుంటూ గడుపుతూ, తెల్లవారు ఝామున నిద్రని బంధించాడు

సూర్యకిరణాలు మెల్లిగా లాలించాయి మెళకువ రాలేదు సూటిగా కళ్ళల్లో గుచ్చుతూ చెలగాట మాడాయి. లాభంలేదు ఈసారి అద్దంమీదనించి మొహంమ్మీద పడి వెచ్చటి స్పర్శతో పక్కకి తిప్పగలిగాయి సీతారావమ్మ వీధి గుమ్మంలో విప్పిన కంఠం మేలుకొలుపులా వినపడి రామచంద్రయ్య లేవటం ఏమిటి, పెరటిగుమ్మంలో కళ్ళు విప్పటమేమిటి

ఆ హడావిడిలో పాలచెంబు కనపడక, కాఫీగిన్నె తన్నేశాడు ఎంత చిన్న శబ్దమైనా సీతారావమ్మ చెవిని పడుతుంది మనిషి అర్భకురాలే తప్ప, మిగిలిన విషయాల్లో ఆవిడని కాదనేందుకు ఎవరో కాని సిద్ధపడరు. వంటింట్లోకి ఏకాఏకిని వచ్చేసింది. రామచంద్రయ్యా పాతగుడ్డ పెట్టి, వో పక్కనించి, తుడుచుకు వస్తున్నాడు. కాఫీ ప్రవాహం మరోపక్కకి తిరిగి కూరగాయల బుట్టని ముట్టుకుని వంటపొయ్యి దగ్గరకి చేరింది

'హవ్వ' అంటూ నోరు చేత్తో మూసుకొంది సీతారావమ్మ.

'మరేంలేదూ' అంటూ నసుగుతున్నాడు సీతారామయ్యా

'మరేమోనే నాన్న' అంటూ వసంతలక్ష్మిమాట చెప్పలేకండా సంతోషంతో వచ్చిన ఆయాసాన్ని అణుచుకుంటూ మంచినీళ్ళబింది చొట్టపడేలా కింద పెట్టి, 'అమ్మా వినవే' అంటూ గడపమీద కూర్చుని గట్టిగా వూపిరి వదులుతూ పమిటకొంగుని చేతులతో బంతిలా చుట్టేస్తోంది

'ఆ గడపమీద కూర్చోవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాను' అంటూ కూతుర్ని కసిరింది సీతారావమ్మ

'సర్లేవే' అంటూ కిందకి జరిగి, 'మరే మోనే ఆ రావి చెట్టు గట్టుమీద వో స్వాములారు కూర్చున్నారే ఆయ నేమోనే నన్ను చూసి పిల్చారే మరిట, నేనుట, మగవాడిన్నై వుంటేనేమోనే, చాలా గొప్పవాడి నయ్యేదాన్నిట, కాదు అయ్యేవాడినిట ఇప్పుడైనా తావేదు కట్టుకుంటేనేమో చాలా గొప్పదశ వస్తుం దిటే. అమ్మ, వో ఐదు రూపాయలు ఇవ్వవే' అంటూ వసంతలక్ష్మి అప్పుడే భవిష్యత్తుని తలుచుకుంటూ అడిగింది

'నీ మొహం' నీ దగ్గిర డబ్బు లాగేం దుకు ఆ ఎత్తు వేసివుంటాడు. పట్టె అదృష్టానికి తాఎత్తు ఏమీ అడ్డురాదు అయినా నీళ్లకని నిన్నెవరు వెళ్ళమన్నారే? ఆ నారిగాడు ఏమయినాడుట - యజమాని ఇంత పొద్దెక్కి లేస్తే, వాడు పొద్దు వాలాక పనిలోనికి వస్తాడు అడిగేవా ళ్లేరంట' అంటూ సీతారావమ్మ స్వగతం చెప్పుకుంటూ పెరట్లోకి వెళ్ళిపోయింది.

తనని అంత సులువుగా వదిలిపెట్టి నందుకు రామచంద్రయ్యకి ఆశ్చర్యం వేసింది.

'నాన్న, నువ్వేనా ఇవ్వవా?' అంటూ గారాలు మొదలుపెట్టింది వసంతలక్ష్మి తండ్రి 'ఇస్తాన్లే' అన్నట్టు సైగ చెయ్యటం పెరట్లోంచి సీతారావమ్మ కనిపెట్టి ఇంట్లోకి వచ్చిపడింది.

'సిగ్గులేకపోతే సరి నాకు తెలీకుండా దానికి ఇస్తానంటారు? ఈడొచ్చిన పిల్లలు ఇంటో వున్నారన్న బెంగన్నా లేదు మనిషికి పెళ్ళిప్రయత్నం చేద్దా మన్న ధ్యాస వుంటేగా, జన్మానికి ఎంత సేపూ తిండీ, నిద్రా వీటితో తెల్లారు తోంది. ఏవన్నా అడిగితే జవాబు చెప్ప కుండా వూరుకోవటం, వాగి వాగి అదే వూరుకొంటుందిలే అని '

రామచంద్రయ్య పెరట్లోకి జారుకొని చాలా సేపు అక్కడే గడిపి చివరికి స్నానంచేసి తడి గుడ్డలతో వచ్చి నిల బడ్డాడు వసారా మెట్లమీద

వసంతలక్ష్మి పొడిబట్టలు అందిం చింది తండ్రికి

సీతారావమ్మ దేముడు మందిరం దగ్గరకి చేరడం చూసి తండ్రీకూతుళ్ళు రావిచెట్టుదారి పట్టారు అప్పటికే నాగ సుందరి స్వాములవారిని ప్రశ్నలతోటి విసిగిస్తోంది

స్వామీజీ వుండి వుండి వకసారి కళ్ళు తెరుస్తున్నాడు తెరచినప్పుడు నాగసుందరినే చూస్తున్నాడు 'ఎప్పుడో ఒకనాడు నిన్ను ఏ రాజకుమారుడో వచ్చి ఎత్తుకుపోతాడు, అంతే' అని మళ్లా కళ్ళుమూసుకున్నాడు. అక్కడికి తండ్రీ, అప్పా రావటం చూసి, 'చూడు నాన్నా ఇప్పుడుకూడా ఎత్తుకుపోయే రాజకుమా రులు వున్నారని చెప్తున్నారు స్వామీజీ' అంటూ గట్టిగా నవ్వుతోంది నాగసుందరి. తండ్రి 'నవ్వకు, తప్పు' అని వారించాడు

స్వామీజీకి రామచంద్రయ్య సాష్టాంగం పడి తన భవిష్యత్తు చెప్పమని ప్రాధేయపడ్డాడు

స్వామీజీ మళ్ళీ కళ్ళుమూసుకు మౌనంలో పడ్డాడు. మళ్ళీ తెలివిలోకి వచ్చి 'ఏమి వుందీ, ఎప్పుడో ఒకనాడు నాలాగే విరాగివై సర్వం త్యజించే రోజు వస్తుంది' అంటూ కళ్ళు మూసుకున్నాడు 'అదేమిటి స్వామీ, అలా శలవిచ్చారు' అంటూ ఖంగారుపడ్డాడు రామచంద్రయ్య.

వూళ్ళో పెద్దలు మరికొందరు రావటంతో రామచంద్రయ్యకి ఇంకేమి అడిగేందుకు వీల్లేకపోయింది.

ఆరోజునించీ తంద్రికూతుళ్ళలో పెద్ద మార్పువచ్చింది. వసంత తను ఏవిధంగా గొప్పది అయ్యేందుకు అవకాశముంటుందోనని చాలా రకాలుగా వూహించుకుంటూ ఎవరూ చూడనప్పుడు ఠీవిగా వెన్నువిరుచుకు నడవటం, చాలా మంది, వీరగాథల సినిమాల్లో హీరోఇన్లు పెట్టేపోజులు నెమరు వేసుకొని గంటలు గంటలు అద్దంముందే గడిపేస్తోంది. నాగసుందరి పెట్టెఅడుగు నున్న కాశీమజిలీలు పెల్లగించి అందులో అందమైన రాజకుమారులు వున్న కథలు అన్నీ తనకి కావల్సినంతవరకే చదువుతూ కష్టాలు వచ్చిన పేజీలు అన్నీ తిప్పేస్తూ ఎక్కువసేపు మంచంలోనే గడుపుతోంది.

రామచంద్రయ్యకి రాత్రిపూట కంటి మీదకి కునుకన్నది రావటంలేదు వక వేళ పొరపాటున కన్ను మూసినా తను బైరాగుల్లో కలిసినట్టు తిండి తిప్పలూ లేకండా దేశంపట్టుకు తిరుగుతున్నట్టూ కలవచ్చి బెంబేలెత్తి భార్యకి చెప్పుకుంటున్నాడు.

ఆవిడ వోదార్పు. 'రాసిపెట్టి వుంటే తప్పుతుందా. అయినా ఆ స్తమానం అదే యావృత్తి అవుతే ఇంకో కల ఎల్లా వస్తుం'దని కసిరి తను సుఖంగా నిద్రపోయేది

స్వామీజీ ఆ వూరినించి మకాం పక్క వూరికి మార్చుకున్నారు.

రామచంద్రయ్యకి ఎంతో కాలంగా మిలటరీలో చేరి డబ్బుపంపుతున్న తమ్ముడు పుండరీకాక్షుడు కాస్తా పోయాడన్న వార్త

తెలిసిం దగ్గఁనుండీ మరీ నీరుగారి పోయాడు

ఆ తెల్లవారుజామున తనే పోయినట్టు కల వచ్చింది రామచంద్రయ్యకి చిన్నప్పుడు తల్లి చెప్పిన మాటలా గుర్తుకి వచ్చాయి నాలుగో జాముని వచ్చిన కల యదార్ధమయి తీరుతుందట కూతుళ్ళకి చెప్పుకు భోరుమన్నాడు సీతారావమ్మకి అఘాయిత్యంగా తోచి 'ఆ మాట ఏమిటండీ' అంటూ అక్కడనించి వెళ్ళిపోయింది

రామచంద్రయ్య మనిషి పుష్టిగావున్నా, మనస్సు పట్టి బక్కది తను బతకాలంటే వకటేమార్గం- సన్యాసం పుచ్చుకోవాలి. తను అసలు నేలమీద పడుకోలేడు వక్కపూటకూడా భోజనం మానలేడు తలుచుకుంటే ముందే దుఖం వస్తోంది వూళ్ళో పెద్దల్ని నలుగుర్నీ పిలిచి విచారంగా తన కర్తవ్యం చెప్పుకు విచారించాడు పక్కింటి రాఘవయ్యకి మనస్సు తేలికైంది వీడు ఇంట్లోంచిపోతే తన గొడ్లని వీడి దొడ్లోకి రాత్రిపూట తోలవచ్చు ఆవాళ్ళు ఏమి చూసి అఘోరిస్తార్లే అనుకున్నాడు

వున్నగుడ్డలకే కాషాయరంగు వేయించుకు రమ్మనమని నారిగాణ్ణి పంపాడు. ఆ గుడ్డలు తేవటం చూసి మళ్ళా గొల్లుమని గోల పెట్టాడు ఈసారి సీతారావమ్మ కూకలేసింది ఈ పిచ్చివదిలి ఇంటిపట్టునే వుండిపొమ్మంది

తన కర్తవ్యం మార్చుకోనంటూ ఆ గుడ్డలు వేసుకుని రామచంద్రయ్య బయటికి నడిచాడు అవూరి సత్రంలో వున్నన్నాళ్ళు ఇంటిదగ్గరనుండి భోజనం వెళ్ళేది నారిగాడు పక్కా- అదీ చూసి మరీ వచ్చేవాడు

స్వాములవారి ఆజ్ఞ అవటంవల్ల రామచంద్రయ్య పేరు మార్చుకు వూరు విడవాల్సివచ్చింది,

ఇంట్లోవాళ్ళకి మొదట కొంచం కష్టం కలిగినా మెల్లిగా అలవాటు పడిపోయారు. అప్పుడే ఆరు నెలలు గడిచాయి శీతాకాలంపొద్దు తొందరగా దొర్లిపోతోంది చలిమసగలో దీపాలు కాంతి తగ్గినట్లు వున్నాయి గుళ్ళో ఆకాశదీపం మిణుగురు పురుగులా వుండివుండి మెరుస్తోంది, ఈశ్వరుడి గుడిలో గంటలు మోగుతున్నాయి. సీతారావమ్మ దీపారాధన చేసేందుకు గుడికి చేరింది గర్భగుడి ద్వారంచుట్టూ నక్షత్ర మాలలా జ్యోతులు నిల్చి వెలుగుతున్నాయి. ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు నొచ్చుకుంది తను తెచ్చిన ప్రమిదలు నందికేశ్వరుని చుట్టూ పేర్చి వెలిగించింది. గుళ్ళో పార్వతీదేవిని చూసింది అన్ని జ్యోతులు వెలుగుతున్నా మూలవిరాటుల్లో కాంతులు వెలగలేదు. ఎఱ్ఱచార వెండి కళ్ళతో అమ్మవారు దిగులుగా నిల్చున్నట్టు తోచింది కళ్ళు మూసుకు ఆదిదంపతులని మనస్సులో నిల్పుకుంది మన

స్సంతా వెల్తురుతో నిండిపోయింది. సజ్జ తీసుకు మండపంలోకి చేరి కూర్చుంది. 'జై సీతారామ్' అన్న శబ్దం విని కొద్దిగా చీకటిగా వున్న మూలకి చూసింది. ఎవరో సన్యాసి అనుకొంది. రామచంద్రయ్య వెళ్ళిన దగ్గరనుంచీ సన్యాసుల్ని చూస్తే ఏవగింపు పట్టుకుంది. అసలు ఆ స్వామీజీ రాకపోతే ఈ బుద్ధి పుట్టేదే కాదు ఇలా నిక్షేపంలాంటి సంసారాన్ని వదలుకు దేశమ్మీద పడి బావుకునేది ఏమిటో ఇంతవరకూ సీతారావమ్మ బుద్ధికి తట్టలేదు.

పూర్వాశ్రమంలో రామచంద్రయ్య భార్యని చూడగానే నిగ్రహం లేక పలకరిద్దామనుకుంటూ వుండగానే వెళ్ళిపోయింది. ఇప్పుడు ఇంటికి వెళ్ళటమా వద్దా అన్నది తేలక ధ్యానంలో పడ్డాడు.

తల్లి ఇంటికి వచ్చేసరికి అక్కచెల్లెళ్ళు కీచులాడటం మాని ఎవరి గదిలోకి వాళ్ళు జారుకున్నారు.

ఐనా తల్లి దగ్గరేదు. ఏళ్ళు వస్తున్న కొద్దీ మరీ చిన్నవాళ్ళలా తగూలు ఎక్కువయ్యాయి. ఇంతకీ అప్పుడే ఇద్దరికీ పెళ్ళిళ్ళు చేసివుంటే ఎంత బాగుండేది.

తను భైరాగుల్లో కలిసేముందు వీళ్ళ పీడకూడా వదలగొట్టాల్సింది. అని విసుక్కుంటూ తన పూజగదిలో చాపమీద నడుం వాల్చింది రామచంద్రయ్య వెళ్ళిన దగ్గరనుండీ సీతారావమ్మపడక దేముడి గదికి మార్చింది

తల్లికి వినపడేలా ఇంట్లో సామాన్లు సర్ది వంటింటి గొళ్ళెంచప్పుడు చేసి తల్లికి పాలగ్లాసు పట్టుకు చిన్న కూతురు ముందుగా వెళ్ళింది గదిలోకి

'అంత తొందరేమిటి ? పళ్ళు తినకుండా పాలు తాగుతుందా !' అంటూ బుట్ట తీసుకు పెద్దకూతురు వచ్చింది

'అక్కడెట్టి వెళ్ళండి మళ్ళా కీచులాట మొదలెట్టకండా' అని సీతారావమ్మ చెప్పటంతో, మూతులు తిప్పుకుంటూ ఇద్దరూ వెళ్ళిపోయారు నాగసుందరి నిద్రకి ఆగలేదు రోజూ రాజకుమారుణ్ణి గురించి రాత్రి అంతా ఆలోచించాలి అనుకునేది. కానీ వెధవనిద్ర వెంటనే వచ్చేస్తుంది ఈరోజు ఏమయినా సరే నిద్రపోకూడదు గ్లాసెడు నీళ్ళు పక్కన పెట్టుకు కళ్ళు తుడుచుకోవాలి అన్న నిర్ణయానికి వచ్చేసింది

హరికెన్ లాంతర్ హెచ్చించి పెట్టుకుంది. వసంతలక్ష్మి, ఎన్నోవీరగాధల్ని పఠనం చేస్తోంది ఇంతవరకూ ఒక్క విషయంలో కూడా తన్ని ఎవరూ గుర్తించటం లేదు స్వరాజ్యం రాక ముందు పుట్టివుంటే ఎంత బాగుండేది ఇప్పుడేమి లాభం తను పుట్టేసరికి స్వరాజ్యం రావడమే కాకుండా తనకోసం ఏ సమస్యా వదలకుండా అంతా తలోటీ పంచేసుకున్నారు ఏదన్నా కొత్త సమస్య ఆలోచించాలి ఏది అనుకున్నా ఇదివరకు ఎవరో ఎత్తి వదిలిన విషయమే నంటున్నారు ఇప్పుడు ఒకటే మిగిలింది ఈసారి ఎలక్షన్‌లో నిల్చున్న వారికి అండగా కష్టపడి పనిచేస్తే సరి ఏ ఎమ్ ఎల్ సి యో తనకి ఇప్పించవచ్చు మళ్ళీ అది ఎల్లా సాధ్యపడుతుందన్న బెంగ పట్టుకుంది తల్లి గడపదాటి బైటకి వెళ్ళనివ్వదాయె పోనీ తండ్రి వుంటే ఏదో సాకు చెప్పివెళ్ళే ధైర్యం వుండును ఎటూ పాలుపోక పహారా వాడిలా అటూ ఇటూ తిరుగుతోంది సాయంత్రం నారాయణ చెప్పిన మాట గుర్తుకొచ్చి ఒక్కసారి నిల్చపోయి ఆ స్వామీజీ అవునో కాదో అడగడం మర్చిపోయానే అనుకుంది. అయినా పక్కింటి రాఘవయ్య ఇంట్లో దిగారుట వాళ్ళింటికి వెళ్ళటం ఎల్లా ఆడాళ్ళు ఎవరూ లేరాయె పట్నంనించి కొడుకు వచ్చాడని ఆ రామిచేత వంట చేయిస్తున్నాడుట దానినోరు అసలు మంచిది కాదు వాళ్ళ ఇంటికి వెడితే ఎన్నైనా పుట్టిస్తుంది మరి స్వామీజీని చూసే మార్గమే లేదా ? అని తన్నే ప్రశ్నించుకుని. ఇప్పుడే ధైర్యం అవసరం అని తనే చెప్పుకుని రాఘవయ్య పెరటి వేంప

దీపాలు కదలటం కిటికీలోంచి చూసింది నేరేడుచెట్టుదగ్గర ఏదో తవ్వటం విన పడుతోంది. ఎప్పటికీ ఆ దీపాలు ఆర్ప టం లేదు ఈరోజు లాభంలేదు అను కుని విచారంగా మంచం పెట్టెమీద ఒరి గింది వరలక్ష్మి

నాగసుందరికి తెల్లవారు జామున మెళుకువ వచ్చింది కల్లో కనపడ్డ రాజ కుమారుడు వచ్చి వెళ్ళిపోయాడేమో నన్న భయంతో గది అంతా వెతికింది వయ్యారంగా అద్దంముందు నిల్చుని వళ్లు విరుచుకుంది రాత్రిళ్లు అద్దంచూసుకుంటే రాక్షసులు వెంట పడతా రని అమ్మమ్మ చెప్పేది అనుకుని అద్దం చూసుకోకండా పమిట సర్దుకోవటం, జడ ముందుకు లాక్కుని, రెండోభుజంమీదకి వేసుకు. దూరంగా దిగిపోయే చంద్రబింబాన్ని చూస్తూ, పుస్తకాల్లో చదివినట్టు, సినిమాల్లో చూసినలా నిట్టూర్పులు విడుస్తూ మళ్లా మంచంమీద పడిపోయింది

ఎవరో మెల్లిగా తలుపు తట్టిన శబ్దం అవుతోంది లేచి తలుపు తియ్యా లను కుంది మళ్ళా మాగన్ను పట్టేసింది పడుకున్న మంచం కిటికీదగ్గరగా వుంది. ఎవరిదో చెయ్యి కిటికీలోంచి తన జుట్టుని సవరిస్తోంది, నుదురు, బుగ్గలు, అబ్బా చూసేందుకు సిగ్గు వేస్తోంది తప్పకండా రాత్రి కల్లో వచ్చిన రాజకుమారుడే అయి వుంటాడు తన చెయ్యి చేతిలోకి తీసు కుంటున్నాడు ఈసారి కొద్దిగా కళ్ళు తెరచింది నాగసుందరి దుప్పటి ముసు గులో మొహం గుర్తు తెలవటంలేదు. ఐనా ఎప్పుడూ రాజకుమారులు మారు వేషంలో తప్ప రారన్న సంగతి గుర్తు కొచ్చింది కొద్దిగా కిటికీదగ్గరగా జరిగింది

వసంతలక్ష్మి లేచి మళ్ళా అటూ ఇటూ తిరుగుతోంది. చెల్లెలి మంచం పక్క ఆకారం కంటపడి దొంగని పట్టు కోవా లన్న హడావిడిలో దీపం పెద్దది చేసి తలుపు తెరచింది అ ఆ కా రం రాఘవయ్య పెరట్లోకి తప్పుకుని తలుపులు మూసుకుంది చేసేదిలేక వసంతలక్ష్మి ఇంటితలుపులు వేసి చెల్లెల్ని లేపింది.

'ఎప్పుడూ నిద్రపోకండా పిశాచంలా తిరక్కపోతే పడుకోరాదు. ఏం కొంప మునిగిం దని వచ్చావు' అని అప్పగారి మీద విసుక్కుంది నాగసుందరి.

'ఆఁ, నేను రాకపోతే కొంపే మునిగేది ఆ దొంగాడు ఎత్తుకెళ్ళేవాడు' అని హేళన చేసింది వసంతలక్ష్మి

'అంత అదృష్టమే పడితే ఇంకేమి కావాలి! హాయిగా వెళ్ళిపోదును అయినా నువ్వు చూస్తూ వూరుకోవుగదా! ఖర్మ' అంటూ చేతి గాజులు చూసుకుంది ఒక్కటీ మిగల్లేదు నాగసుందరికి

'ఏదీ చెయ్యి, గాజులు పట్టుకెళ్ళాడు రాజకుమారుడు' అంటూ వెటకారంగా నవ్వింది వసంతలక్ష్మి

వీళ్ళ సంభాషణ పెరక్కుండానే పెరట్లో పెద్ద చప్పుడయింది ఎక్కడో వెలుతురు వస్తోంది నారాయణ కంఠం పెద్దగా వినపడుతోంది

అక్కాచెల్లెల్లు ఇద్దరూ ఏకమయ్యారు చెరో దీపం పట్టుకు పెరట్లోకి వెళ్ళారు దూడల పాక మండిపోతోంది ఆవుదూడ లరుస్తున్నాయి వసంతలక్ష్మి చొరవచేసి పాకలోకి వెళ్ళి దూడల్ని విప్పింది వచ్చిన జనంలోంచి ఒక యువకుడు వెళ్ళి వసంతలక్ష్మిపై మండుతున్న నిట్రాడు పడకుండా ఇవతలికి లాగాడు

నారాయణ చేత దెబ్బలు తిన్న స్వామీజీ అవయవాలు స్వాధీనం తప్పి కిందపడి మూలుగుతున్నాడు నారాయణ నీళ్ళు తెచ్చి మంటలమీద పోస్తున్నాడు అంతా కలిసి ఎల్లాగో తెల్లారేసరికి మంటల్ని చల్లార్చారు

రాఘవయ్యకి నారాయణమీద పగ తీర్చుకొనేందుకు అదను దొరికింది రామచంద్రయ్య వదిలాడు కదా అనుకుంటే వీడు అంతకంటే ఎక్కువగా ఆ కొంపని కాపలా కాస్తున్నాడు వీడిని ఇప్పుడు పట్టిస్తే ఇంక తనకి అడ్డు ఎవరూ వుండరు అన్న ఆలోచన తట్టగానే నిమిషాలమీద మనుష్యుల్ని పంపి పోలీసుల్ని పిలిపించాడు. నారాయణమీద వాళ్ళకి చెప్పవల్సినవన్నీ చెప్పి మరీ ఇంట్లోకి పిల్చుకెళ్ళాడు. స్వామీజీని చూపెట్టి కళ్ళు వొత్తుకున్నాడు పోలీసులు రెండు ఇళ్ళూ చూడ్డంలో రాఘవయ్య దొడ్లో తవ్విన గొయ్యి కనపడింది కొంచం పక్కగా విరిగిపోయిన కుండా, పేలిపోయిన తూటాలు, పేలని తూటాలు పడి వున్నాయి

రాఘవయ్య ఇదంతా ఆ నారిగాడిపనే నండీ అంటూ గుండెలు బాదుకున్నాడు పోలీసులముందు రాఘవయ్య పాలేరు కుర్రాడు పరుగెట్టుకుంటూవచ్చి తూటాల్ని ఏరుకోబోయాడు పోలీసు బెదిరింపుతో ఆగి, 'అయి నేనే దాచుకున్నానండీ మా అయ్యకి తెలిస్తే తంతా దని ఈడ భూమిలో దాచి పెట్టానండీ, పున్నానికి ఎలిగించుకుందామురదా' అని చెప్పాడు రాఘవయ్య నోరు మూసుకోమని 'పాలేర్నికసిరి వాడి కేంతెలీదండీ, అంతా ఆ నారిగాడిపనే అసలు నా కొంపకే పెడదా మనుకొని వుంటాడు' అంటూ ఇంకా నమ్మించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాడు

వూరి మునసబు రాపటంతో అంతా తలోటి చెప్పుకుపోతున్నారు మునసబు తిన్నగా సీతారావమ్మ దగ్గర కెళ్ళి కుశల ప్రశ్నలడిగి సంగతులు తెలుసుకున్నాడు. వసంతలక్ష్మి రాత్రి తను చూసిందంతా చెప్పి, 'చెల్లెలి చేతిగాజులు తీసుకున్న మనిషి రాఘవయ్య ఇంట్లోకి వెళ్ళడం చూశా' నంది మన్సబు వెళ్ళాక అప్ప గార్ని చెల్లెలు కోప్పడింది 'ఆ గాజుల మాట ఎందుకే చెప్పటం' అని

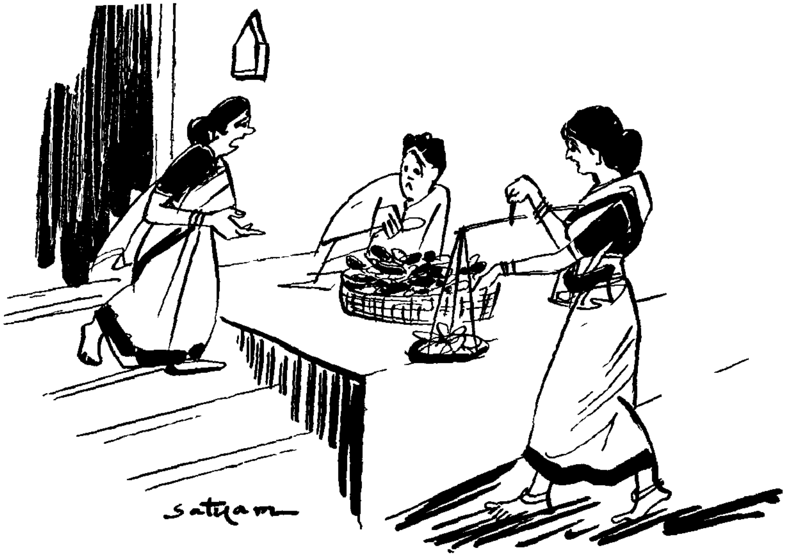

"ఆఫీసు లో ఏదో వెలగబెట్టా నని చెవుతారు, వంకాయలబేరం చెయ్యటంకూడా రాదు మీకు "

'సంతోషించు, ఇంకా అమ్మకి చెప్ప నందుకు లేకపోతే ఈపాటికి చీల్చి ఎండేసేది' అని వసంతలక్ష్మి చెల్లెల్ని బెదరగొట్టింది

మున్సబుకి రాఘవయ్యమీద వున్న పగ తీర్చుకోవా లంటే అంతకన్నా మంచి సమయం దొరకటం కష్టం. 'అమ్మాయి గాజులు తీసుకు మీ పెరట్లోకి జారుకున్నాడట. ఎవడో తెలిస్తే చెప్ప రాదూ?' అని రాఘవయ్యని గట్టిగానే అడిగాడు

రాఘవయ్య కొడుకు చంద్రానికి ఈ గొడవంతా అర్థంకాక అప్పటినించీ చూస్తున్నవాడు గాజులప్రశ్న రాగానే 'స్వామీజీ ఆసనంకింద ఇందాక నాకు గాజులు కనపడ్డాయి' అని చెప్పేశాడు

'ఏమిట్రా ఆవాగుడు, పెద్దా, పిన్నా ఏమి తెలియకండా వుందే? ఆయనకి దేనికిరా?' అంటూ పళ్ళు కొరుకుతూ చంద్రంకేసి చూశాడు రాఘవయ్య

'చూసింది చెప్పాడు. పిల్లాడ్ని అడి పొయ్యేక' అంటూ రామి తీర్పులోకి వచ్చింది

అప్పటిదాకా వూరుకున్న ఇన్ స్పెక్టర్ 'చూడు మిస్టర్, ఆ ఆసనంకింద చూడాల్సిన పనేమివచ్చింది మీకు' అని చంద్రాన్ని అడిగాడు

'ఆ, ఏం వుంటుంది, ఏ అగ్గిపెట్టో చుట్ట ముక్కో రహస్యంగా తీద్దామనివుండొచ్చు' అంటూ నవ్వుతూ చంద్రంకేసి చూశాడు మున్సబు

'అంతే' అన్నట్టు తండ్రి చూడకుండా చంద్రం నవ్వుతూ తలవూపాడు

'ఐతే ఈ స్వామీజీకి పొగ తాగడం కూడా అలవాటు వుందేమిటీ' అనిపోలీసు ప్రశ్న వేశాడు, అంతా మెచ్చుకోవాలని

వీళ్ళు ఈ సందడిలో వుండటంచూసి స్వామీజీ మెల్లిగా జారుకున్నాడు పెరటి తలుపు తెరచివుంది ఆసనం వున్నగది ఇంటి ముందుభాగంలో వుండటంవల్ల తరవాత చూసుకోవచ్చు అనుకుని ముందు బైటపడి వుంటాడు అనుకున్నారు అక్కడ చేరినవాళ్ళు.

రాఘవయ్య కోపం తారాపథం చేరింది. 'స్వామీజీని పట్టించేందుకుకాదు మిమ్మల్ని పిలిపిస్తా, వాడిసంగతి కనుక్కోండి ముందు' అంటూ నారాయణకేసి వురిమి చూశాడు

స్వాములవారి ఆసనం పదిలంగా ఎత్తిచూశారు కొన్ని వస్తువులు, డబ్బు, వాటి రక్షణకోసం కొన్నికత్తులూ, చిన్న సంచినిండా భస్మాలు దొరికాయి పోలీసులు వెతికేందుకు వెళ్ళారు.

'వూరిచివర ఆలచ్చి గుడిసెలో దాక్కుంటాడు సూడమనండి' అని నారాయణ చెప్పాడు మున్సబుకి.

'అసలు నువ్వు ఎందుకురా ఆయన్ని కొట్టావు' అని చంద్రం అడిగాడు నారాయణ్ణి

'అసలు మొదటినుంచీ మంచేనండి ఆయన్ని చూస్తేను మా అయ్యగారికి ఎట్టి ఎత్తించింది ఈయనేగదండీ నిన్నేమొ లచ్చికాడ చెపుతున్నాడంట సిన్న అమ్మాయిగార్ని తీసుకెళ్ళేందుకే రాఘవయ్య ఇంట్లో మకాం పెట్టాడంట ఆ సెప్పటం మా పిన్నమ్మ ఇనిచెప్పింది అందుకే నేను ఈ పెరట్లో పడకుంటుండా నిన్న ఇయ్యాలాను' అని గర్వంగా చెప్పాడు నారాయణ

పోలీసులు అట్టే శ్రమపడకుండా నదిలో స్నానం చేసే రామచంద్రయ్యని పట్టుకువచ్చారు

మున్సబుగుర్తుపట్టి 'అంతమారా వేంటి' అని రామచంద్రయ్యని పరామర్శించాడు

పోలీసులు ఘనంగా చెప్పారు 'వో పట్టాన వచ్చేందుకు ఒప్పుకుంటేనా, పట్టుకు వచ్చేసరికి మా పెద్దలు దిగి వచ్చారు.'

'భలేవాళ్ళేవే, ఆయనకాదు తొందరగా వెళ్ళండి వూరుచివర బడ్డీకొట్టులచ్చి కొంపలో సోదా చెయ్యండి' అని చెప్పి పంపారు.

రామచంద్రయ్యకి తన ఇంట్లోకి వెళ్లాలని బుద్ధిపుట్టింది వంటగది గుమ్మంలోకి వెళ్ళేసరికి కాఫీవాసన గుప్ మని వచ్చే

"ఈ నవలకి బొత్తిగా విలువ లేదని మాట్లాడేయకండి ..ఇప్పుడు దీన్ని నేను ఉన్నపళంగా వీశెలెక్కన అమ్మేయగల్ను...తెలుసా ?"

సరికి మరి నిగ్రహంమాట వదిలేసి సీతా రావమ్మ ఎదటపడ్డాడు.

చిక్కిపోయిన రామచంద్రయ్యని చూసి మాటలురాక కాఫీగ్లాసు అందించింది

ఏ స్థలంలో సన్యసించాడో మళ్ళా అక్కడే కాషాయబట్టలకి స్వస్తిచెప్పి సీతారావమ్మ కొంగుతో ముఖం తుడుచుకుంటూ తనకి ఇష్టమైన వంటకాలు చేసి పెట్టమని పసివాడిలా ఏకరువు పెట్టుకుంటున్నాడు

రాఘవయ్య తన డబ్బు వున్న తోలు సంచీ కనపడలేదని నెత్తి బాదుకుంటూ 'ఎంత మోసం ఎంత మోసం' అంటూ పిచ్చిగా అరుస్తున్నాడు.

పోలీసులు చెయిజారిపోయిన సన్యాసి కోసం వెతుకుతామని, కమ్మగా భోంచేసి కేసు రిజిష్టర్లో ఎక్కించుకుంటామని చెప్పివెళ్ళారు

రామచంద్రయ్య రాఘవయ్యని ఓదార్చి ఆదరించి కొంతకాలం తనింట్లో ఆతిథ్యం ఇచ్చాడు

రాఘవయ్యలో మరుగుపడ్డ విషపు ఆలోచనలు మళ్ళా నెమరుకి రాక మునుపు ఒక్క ఆలోచన వచ్చింది అతని జీవితంలో అంత మంచి ఆలోచనకి అదే మొదటి క్షణం. 'చంద్రానికి

మీ పిల్లని ఇవ్వరాదూ ?' అని పైకి అడిగే శాడు.

రామచంద్రయ్యకి ఈ ఆరునెలల్లో అలవడ్డ గొప్పగుణాల్లో నిర్లిప్తత ఒకటి. అందుకే ఆ ప్రశ్నకి ఎక్కువ ఆనందం చూపెట్టలేకపోయాడు. పైగా 'ఘటన వుండాలి, మనది ఏమివుంది ?' అనితేల్చి వేశాడు.

పక్కగదిలోనుంచి వింటూన్న సీతా రావమ్మ 'వారి మాట లంతేలే అన్నయ్యా. నీకు ఏ పిల్లని కలుపుకోవా లని వుంటే దాన్నే కలుపుకో'మని చెప్పింది.

మున్సబుపెద్దపిల్లకి మనువుతెచ్చాడు; 'ఆరోజు మంటల్లోంచి ఇవతలికి లాగేదే ఆ అబ్బాయేట; పిల్ల నచ్చిందని వాళ్లు వప్పుకుంటే చేసుకుంటా నని మా అల్లుడికి వ్రాశాడు. పెద్దచదువు చదివాడులే. ట్రయినింగ్ అయి వచ్చాడుగా ; కలెక్టరు పని వస్తుందిలే' అని రామచంద్రయ్యకి చెప్పాడు.

సీతారావమ్మ వెంటనే వప్పేసుకో మని చెప్పించింది.

ఇద్దరి కూతుళ్ళని వెతుక్కుంటూ వచ్చిన అదృష్టాన్ని తల్చుకు మురిసి పోయింది సీతారావమ్మ.

రామచంద్రయ్య ఎటూ చెప్పలేదు. 'ఘడియ వచ్చింది. అయింది' అని ఒక్క మాటతో తేల్చేశాడు.

అల్లుళ్లు ఇద్దరూ నట్టింట్లో తిరుగు తూంటే సీతారావమ్మ ఆనందానికి అంతు లేకండా వుంది.

'వసంతలక్ష్మి చెల్లెల్ని మీ రాజకుమారుడు గాజులు తిరిగి ఇచ్చాడా ? అని నవ్వుతూ అడిగింది.

'మీ వీర పురుషుడు కోసం మళ్ళీ ఏ కొంపేనా అంటుకుంటే దూరకేవు' అని చెల్లెలు సమాధాన మిచ్చింది.

'ఇంక వూరుకోండత్తా మీ దెప్పుకోవడాలు. వాడు దొంగో సన్యాసో ఎవరైతే ఏంగాని. మీ ముగ్గురికీ ఎక్కించిన వెట్టి ఇంత తొందర్లో వదులుతుం దనుకోలేదు. పర్యవసానం ఇంత సుఖంగా తేరుకొంటా మని అసలే ఆశలేదు నాకు' అంటూ తృప్తిగా వూపిరి వదుల్తూ మంచంమీద కూర్చుంది సీతారావమ్మ.

'మీ అందరి మాటలకేంగాని, మన నారిగాణ్ణి వో ఇంటివాణ్ణి చెయ్యాలి. వాడి రుణం నే నెప్పుడూ తీర్చుకోలేను. నా సన్యాసి ఆశ్రమంలో సుష్టుగా భోజనం అందించేవాడు. అల్లా జరిగి వుండక పోతే మళ్ళా మిమ్మల్ని చూసేవాణ్ణి కాదేమో నంటూ సీతారావమ్మ పక్కన మంచంబద్దీమీద కూర్చున్నాడు రామ చంద్రయ్య.

ఎల్లా పంపాడు. ఎవరు తెచ్చా రన్న ప్రశ్నలు వెయ్యకుండా, చేతికి వున్న కొత్తగాజులు, కట్టుకున్న పట్టుచీర కుచ్చెళ్ళూ చూసుకుంటూ అక్కడనించి వెళ్ళిపోయారు అక్క చెల్లెళ్ళు.